

L'ALEGRIA QUE PASSA

Primer i segon d'ESO

OBJECTIUS GENERALS

- Aproximar els alumnes al món de la literatura dramàtica i l'escena teatral.
- Despertar la curiositat de l'alumnat per saber com es vivia en altres èpoques.
- Potenciar el desenvolupament de la imaginació.
- Treballar els diferents àmbits de la competència comunicativa lingüística.
- Acompanyar els alumnes en el moment d'interpretar i expressar opinions.
- Fomentar la lectura en veu alta i l'escriptura de diferents gèneres i tipologies textuales.
- Aguditzar la capacitat per a portar a terme descripcions tant físiques com psicològiques.
- Guiar els alumnes cap a una visió panoràmica de l'art de forma que puguin relacionar un cartell amb una obra literària o crear les seves pròpies escenes, textos o poemes.
- Fomentar l'ús de les TIC.
- Mostrar als alumnes la importància de l'aprenentatge col·laboratiu.

OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'OBRA

- Acostar els alumnes al món literari de *L'alegia que passa*, obra teatral de l'artista Santiago Rusiñol.
- Despertar la curiositat de l'alumnat per la vida i l'obra d'un dels artistes més importants de la literatura catalana.
- Fomentar la creativitat a partir dels temes tractats a *L'alegia que passa*.
- Establir semblances i diferències entre la prosa i la poesia.
- Conèixer l'origen, la història i les característiques dels cartells modernistes.
- Aprendre què són els musicals i quins trets presenten.
- Descobrir les característiques del Modernisme literari català a través d'aquesta i altres obres del mateix autor o de la mateixa època.
- Passejar per la Barcelona modernista.

NOTA PER ALS DOCENTS

La present proposta d'activitats va dirigida a alumnes de 1r i 2n d'ESO i cerca acompanyar l'alumnat en l'assimilació dels continguts de la posada en escena d'una adaptació teatral de *L'alegria que passa*, de Santiago Rusiñol.

S'ha intentat que les activitats siguin versàtils de manera que el docent pugui adaptar-les a les necessitats dels seus alumnes. Totes les fitxes, independentment del nivell, contenen exercicis enfocats a ser treballats abans i després de la representació i permeten diferents temporitzacions.

ABANS D'ANAR AL TEATRE

L'OBRA LITERÀRIA

Enguany apostem per una de les obres literàries de l'artista polifacètic Santiago Rusiñol. A la seva obra dramàtica *L'alegria que passa* s'explica de manera simbòlica la lluita entre la prosa (el poble) i la poesia (els artistes del circ) d'ençà que un circ entra en un poble "indiferent, vulgar i ensopit".

L'alegria que passa s'ha convertit en una obra fonamental de la literatura catalana i la sortida al teatre pot ser un complement ideal per tal de recolzar l'anàlisi i treballar els elements principals de la trama, els protagonistes, l'argument, l'estrucció i la simbologia.

A continuació, us proposem una sèrie d'activitats de reflexió i anàlisi de l'obra:

PERSONATGES

1. Enumera els personatges principals de *L'alegria que passa*.

.....
.....
.....

L'ALEGRIA QUE PASSA

Primer i segon d'ESO

2. Determina si els personatges que has recollit anteriorment pertanyen al poble o al circ i omple la taula:

PERSONATGE	Pertany al poble	Pertany al circ

3. Què és la prosa? I la poesia? Establiu semblances i diferències entre la prosa i la poesia, després compartiu-les amb tota la classe. A continuació, dibuixeu la següent taula a la pissarra i ompliu-la entre tots.

	PROSA	POESIA
Semblances		
Diferències		

L'ALEGRIA QUE PASSA

Primer i segon d'ESO

4. Ara que ja hem treballat els personatges, la prosa i la poesia. A *L'alegria que passa* la prosa simbolitza el poble i la poesia simbolitza el circ, què vol dir això? Quina metàfora se'n desprèn?

.....
.....
.....
.....

5. Hi ha algun personatge que estigui entre els dos mons? Quin? Com ho sabem? En parelles, recolliu dades de l'obra que ho demostrin.

.....
.....
.....
.....

6. Tria un dels animals del circ i escriu un conte breu en primera persona com si tu fossis l'animal que has triat. El teu conte ha de reflectir les idees principals de *L'alegria que passa* des del punt de vista del narrador en primera persona, és a dir, de l'animal.

A horizontal decorative border consisting of a repeating pattern of small red dots, spanning the width of the page.

7. Per què creus que l'obra es titula *L'alegria que passa*? Trobes que és adient el títol? Per què? Quins altres títols li posaries? Comenta-ho amb els teus companys.

.....
.....
.....
.....

8. Rusiñol subtitula l'obra en l'edició original com a "Obra lírica en un acte", què vol dir "obra lírica"? Què és "un acte"? És habitual que una obra teatral tingui un sol acte?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ART MODERNISTA

9. El cartell de la primera edició el va fer el mateix Rusiñol. Investiga què és un cartell en aquest context. Accedeix a aquesta pàgina de l'Institut del Teatre per informar-te sobre la història dels cartells i la seva importància en les arts escèniques:
<https://www.cdmae.cat/portfolio-items/cartells/>

10. Què us han semblat els cartells modernistes? Comenteu la vostra cerca amb la resta de companys.

.....
.....
.....
.....

11. Crea un cartell seguint les directrius del modernisme.

L'AUTOR

SANTIAGO RUSIÑOL I EL MODERNISME

12. Clica sobre el següent enllaç per a obtenir més informació sobre la vida i l'obra de Santiago Rusiñol, a partir del reportatge "Santiago Rusiñol, motor del modernisme":

<https://www.youtube.com/watch?v=Z0MN0GDcyc8&t=600s>

Després d'extreure informació, per mitjà de l'anterior enllaç, completa aquesta taula:

BIOGRAFIA	CRONOLOGIA	OBRA

13. Hi ha altres autors catalans, coetanis a l'autor, que són importants per aquesta obra: Enric Morera, que va compondre la música, i Adrià Gual, el director que va dur a terme la primera posada en escena amb la companyia Teatre Íntim. A què es dedicaven aquests altres artistes? Quina relació tenien amb Rusiñol?

.....
.....
.....
.....

14. Si cliqueu sobre el següent enllaç, us portarà al programa "Cròniques de Barcelona", dedicat al modernisme:

<https://www.youtube.com/watch?v=RW9l8oYmEpl>

Un cop vist el documental, recolliu entre tots les característiques del Modernisme català.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

MODERNISME

15. Feu grups de 3 o 4 (podeu aprofitar els que ja havíeu fet) i, amb l'ajuda del programa que heu vist i d'altres que trobeu a internet, investigueu sobre l'art modernista a la ciutat de Barcelona. A continuació, escriviu els trets més importants.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

16. Amb els mateixos grups que havíeu fet, elaboreu el guió per a un programa de pòdcast dedicat al Modernisme i més especialment a la figura de Santiago Rusiñol i la seva obra *L'alegria que passa*. Penseu en possibles convidats, temes a tractar, etc.

COL-LOQUI AMB ELS ACTORS

Transeduca, en acabar la posada en escena, ofereix a l'alumnat un espai amb els actors on se'ls poden preguntar qüestions sobre les dificultats en la interpretació dels personatges, sobre l'adaptació de l'obra al teatre o sobre els aspectes pels quals sentin curiositat o no hagin acabat d'entendre.

Dit això, us suggerim a continuació unes preguntes per fer als actors en acabar la funció.

1. Sobre els personatges:

- Què us ha semblat posar-vos a la pell dels personatges de *L'alegria que passa*?
- Considereu que es poden establir semblances amb el món actual?
- Per què heu canviat i afegit personatges a l'obra de teatre original?

2. Sobre l'escenografia:

- Per dur a terme l'escenografia, en quina edició de Santiago Rusiñol us heu basat?
- Resulta difícil posar en marxa una posada en escena d'una obra d'un sol acte?

3. Sobre la dramatúrgia:

- Quines dificultats s'han trobat els guionistes i els actors a l'hora d'adaptar als nostres temps una obra escrita i publicada fa més de cent anys?
- Què heu fet per prescindir de la música original?

4. En general:

- És més difícil representar obres per a adults o per a joves? Per què?
- Què és el que més us agrada d'interpretar personatges d'obres adaptades per a escoles i instituts?

DESPRÉS D'ANAR AL TEATRE

LA TORNADA A CLASSE. DEBAT I TREBALLA AMB ELS COMPANYS

17. Què t'ha semblat l'adaptació teatral de *L'alegria que passa*? Canviaries alguna cosa?

.....

- 18.** El fet d'anar al teatre t'ha ajudat a entendre millor l'obra de Santiago Rusiñol?

.....

19. Heu sortit de l'escola per anar a veure una obra de teatre. Escriviu una crònica d'unes 80 paraules explicant el més significatiu, interessant o divertit que ha passat des que heu sortit de l'escola fins que hi heu tornat.

A decorative horizontal separator consisting of five thin, light blue horizontal lines with small circular dots.

20. Feu un dibuix de l'escenari de l'espectacle que acabeu de veure i afegiu-hi dos elements que creieu que hi puguin quedar bé. Expliqueu després quins elements heu afegit a l'escenari original i justifiqueu la vostra elecció.

- 21. Ara tu ets la persona l'actor o actriu de l'obra.** Trieu una escena de l'obra que us hagi agradat. En grups de quatre o cinc alumnes escriviu un guió (penseu que heu d'intervenir tots) i representeu després l'obra a classe.

A decorative horizontal separator consisting of five thin, light blue horizontal lines with small circular dots.

22. Aquest és un fragment d'una conversa entre el Joan i la Zaira:

ZAIRA: Què vols? Què mires?

JOAN: No puc evitar-ho. Tot el dia que et miro, i com més et miro, més m'inspires...

ZAIRA: Què?

JOAN: Una estranya simpatia.

ZAIRA: Estàs dient que em trobes "simpàtica"?

JOAN: La paraula no és simpatia... És més que simpatia. És... és... Si ara m'atreveixo a picar a la teva porta...

ZAIRA: Quina porta? A aquests camerinos no hi ha portes...

JOAN: És una manera de dir.

ZAIRA: Ja. Una metàfora.

JOAN: Si m'he atrevit a entrar, a abordar-te així...

ZAIRA: Així al final m'estàs abordant? ...

JOAN: M'has despertat coses que pensava que no... que estaven...

ZAIRA: Que estaven què?

JOAN: Et miro i és com si veiés passar un ocell volant, però que no sé cap a on senyala.

ZAIRA: I vols saber cap a on senyala? No tots els homes que em trobo tenen tant de tacte quan s'apropen a mi. I me n'he trobat uns quants, que m'han tirat la canya i m'han dit que soc... "simpàtica". M'ho han dit pregant-me. I també amenaçant-me. M'ho han dit amb els ulls encesos. I fins i tot ensenyant-me diners. Tu mires diferent.

JOAN: L'any que vaig passar a la ciutat et vaig veure actuar un parell de cops i/

ZAIRA: Em pensava que havien sigut tres!

JOAN: Dos, tres... Això és el que li vaig dir a la Lina.

ZAIRA: Ahà...

JOAN: Però, en veritat, en van ser molts. Molts més. I des del primer cop, veient-te des d'una butaca, a les darreres files, ja em vas provocar... una fortíssima impressió...

ZAIRA: Llavors ja et vaig caure "simpàtica"?

JOAN: Ja t'he dit que no estic parlant de simpatia només. No riguis. No et riguis de mi.

a) En les converses entre els personatges hi trobem ironies, metàfores, comparacions, expressions amb doble sentit... Creieu que els registres lingüístics, les maneres de parlar dels personatges, es corresponen amb el seu caràcter, el seu paper? Observeu diferències entre la parla dels membres de la companyia d'artistes i la gent del Poble Gris? Poseu en comú a classe les vostres opinions al respecte.

23. Escriviu una carta a un company, amic... explicant-li l'espectacle que acabeu de veure. Doneu-li tres raons (argumentades) perquè el vagi a veure.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

www.transeduca.com

info@transeduca.com

934 740 002